

Моргуліс М.М.
бакалавр спеціальності 052 Політології
факультету міжнародних відносин, політології та соціології
ОНУ імені І. І. Мечникова

Науковий керівник:
кандидат філософських наук, доцент **Огаренко Є.С.**

«СЦЕНАРІЙ АРАБСЬКОЇ ВЕСНИ»: ХРОНОЛОГІЯ ПОДІЙ ТА ПОПЕРЕДНІ ПІДСУМКИ

На початку ХХІ століття світ став свідком масштабних соціальних і політичних трансформацій в країнах Арабського світу, які отримали загальну назву «Арабська весна». Цей феномен став важливим об'єктом вивчення для політологів, соціологів та істориків, оскільки він відобразив складну динаміку суспільно-політичних змін в цьому регіоні. Зрозуміння та аналіз цих подій є надзвичайно важливим завданням, оскільки арабська весна відобразила справжню потребу громадян у змінах, але також вилила на поверхню слабкості та протиріччя політичних систем країн регіону.

1. «Арабська весна» виникла як реакція на авторитарні режими, що панували в країнах Близького Сходу та Північної Африки. Протести та повстання, що відбулися під час «Арабської весни», стали символом боротьби за демократію, свободу та соціальну справедливість. Ключовими країнами, які були затронуті «Арабською весною», були Туніс, Єгипет, Лівія, Сирія та Йемен. Головними факторами, що сприяли «Арабській весні», були соціальна нерівність, економічні труднощі та обмеження політичних свобод. Учасники «Арабської весни» висунули вимоги щодо реформ у сфері прав людини, виборчих систем, а також економічного розвитку.

2. В «Арабській весні» активну участь взяли молодіжні та інтернет-активісти, використовуючи соціальні мережі для організації та координації протестів. «Арабська весна» спровокувала рефлексію щодо ролі та впливу зовнішніх акторів, таких як США, Європейський Союз та Росія, на політичні процеси у регіоні. Події «Арабської весни» виявили значення релігії у політичному житті країн регіону та впливу ісламістських рухів на події. Міжнародна спільнота реагувала на «Арабську весну» різними способами, включаючи підтримку демократичних рухів та втручання у внутрішні справи країн. Насильство та репресії з боку державних органів відіграли значну роль у подальшому розвитку подій під час «Арабської весни».

3. Після перших успіхів, багато країн, що пройшли через «Арабську весну», стали свідками політичної нестабільності та конфліктів. «Арабська весна» спровокувала перегляд політичної картини в регіоні та мала важливий вплив на світову політику. Після певного періоду ентузіазму та надій на перемогу демократії, у багатьох країнах, що пройшли через «Арабську весну», відбулися регресія та повернення до авторитарних режимів. Наслідки

«Арабської весни» відчуваються і до сьогоднішнього дня, включаючи глибокі політичні та соціальні зміни у регіоні. «Арабська весна» показала, що реформи у країнах регіону пов'язані зі складнощами та викликами перехідного періоду, включаючи економічні труднощі та конфлікти. Незважаючи на значні негативні наслідки, «Арабська весна» відкрила двері до демократичних перетворень у Близькому Сході та Північній Африці, що залишається важливим етапом у розвитку регіону. «Арабська весна» підкреслила значення громадянського суспільства та активної громадянської участі в політичному процесі для забезпечення сталого розвитку. У багатьох країнах «Арабської весни» спостерігалися різноманітні спроби реформування політичної системи, включаючи переходи до парламентської демократії та конституційних змін.

Важливою частиною «Арабської весни» було прагнення до створення більш прозорих та відкритих урядів, які б узгоджували свої дії з інтересами суспільства. Хоча багато країн, що взяли участь у «Арабській весні», продовжують стикатися з викликами демократизації, ці події також викликали позитивні зміни у свідомості та уявленнях суспільства щодо своєї ролі в політиці.

Таким чином, «Арабська весна» відіграла важливу роль у визначенні політичного ландшафту Близького Сходу та Північної Африки, підкресливши потребу у реформах та визволяючи потенціал активного громадянського участі. Незважаючи на виклики та перешкоди, які виникли після подій «Арабської весни», її спадщина залишається важливим етапом у стрімкому еволюційному процесі регіону. Уроки та досягнення цього періоду виступають важливим джерелом навчання для майбутніх політичних та соціальних трансформацій у цих країнах та у світі загалом.

Література

1. Абрамова І.О., Безсонов С.А. «Арабська весна» та транскордонна міграція. /Азія та Африка сьогодні, 2012. № 7. С. 10–15.
2. Бен Джеллун Тахар. Спалах: заворушення в арабських країнах: есеї / Тахар бен Джеллун. К.: Грані-Т, 2012. 103 с.
3. Васильєв А. М. Єгипет після виборів. /Азія та Африка сьогодні, 2012. № 4. С. 2–15.
4. Грабельников А.А., Амін Дерхамі. Висвітлення подій «Арабської весни» телеканалом «Аль-Джазіра». Режим доступу: <http://journals.rudn.ru/literary-criticism/article/viewFile/13318/12748> (Дата звернення: 17.05.2022).
5. Долгов Б.В. «Арабська весна»: підсумки та перспективи. Режим доступу: http://www.perspektivy.info/book/arabskaja_vesna_itogi_i_perspektivy_2012-04-19.htm (Дата звернення: 17.05.2022).
6. Долгов Б.В. Соціально-політичний розвиток Тунісу та стратегія «Руху Нахда». /Азія та Африка сьогодні, 2017. № 3. С. 9–16.